USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU (EU) 2022/1710

ze dne 4. května 2022

obsahující připomínky, které jsou nedílnou součástí rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění souhrnného rozpočtu Evropské unie na rozpočtový rok 2020, oddíl IX – Evropský inspektor ochrany údajů

EVROPSKÝ PARLAMENT,

— s ohledem na své rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění souhrnného rozpočtu Evropské unie na rozpočtový rok 2020, oddíl IX – Evropský inspektor ochrany údajů,

— s ohledem na článek 100 a přílohu V jednacího řádu,

— s ohledem na stanovisko Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci,

— s ohledem na zprávu Výboru pro rozpočtovou kontrolu (A9-0086/2022),

A. vzhledem k tomu, že v rámci postupu udělování absolutoria hodlá orgán příslušný k udělení absolutoria klást zvláštní důraz na další posilování demokratické legitimity orgánů a institucí Unie zvyšováním transparentnosti a zodpovědnosti, uplatňováním konceptu sestavování rozpočtu podle výkonnosti a řádným řízením lidských zdrojů;

B. vzhledem k tomu, že ochrana údajů je základním právem chráněným evropským právem a zakotveným v článku 8 Listiny základních práv Evropské unie;

C. vzhledem k tomu, že článek 16 Smlouvy o fungování Evropské unie stanoví, že dodržování pravidel týkajících se ochrany fyzických osob v souvislosti se zpracováním jejich osobních údajů podléhá kontrole nezávislého orgánu;

D. vzhledem k tomu, že nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1725 ([1]) stanoví zřízení nezávislého orgánu označovaného jako evropský inspektor ochrany údajů (dále jen „inspektor“), který odpovídá za ochranu a zaručení práva na ochranu údajů a soukromí a jehož úkolem je zajištění toho, aby orgány, instituce nebo jiné subjekty Unie přijaly silnou kulturu ochrany údajů;

E. vzhledem k tomu, že inspektor vykonává své funkce v úzké spolupráci s dalšími úřady pro ochranu osobních údajů jakožto součást Evropského sboru pro ochranu osobních údajů (EDPB) a slouží veřejnému zájmu, přičemž se řídí zásadami nestrannosti, integrity, transparentnosti a pragmatismu;

F. vzhledem k tomu, že inspektor pověřuje výkonem pravomocí schvalující osoby ředitele v souladu s listinou úkolů a povinností týkajících se rozpočtu a správy inspektora stanovenou v souladu s čl. 72 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ([2]), zatímco v souladu s rozhodnutím evropského inspektora ochrany údajů ze dne 1. března 2017 vykonává funkci účetního úřadu inspektora účetní Komise;

G. vzhledem k tomu, že kvůli pandemii COVID-19 musel inspektor revidovat a uzpůsobit vnitřní fungování a způsoby práce svého úřadu, aby mohl dál plnit své poslání;

1. s uspokojením konstatuje, že Účetní dvůr v případě evropského inspektora ochrany údajů (dále jen „inspektor“) neshledal žádné významné nedostatky v kontrolovaných okruzích, jež se týkaly lidských zdrojů a zadávání veřejných zakázek;

([1]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1725 ze dne 23. října 2018 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány, institucemi a jinými subjekty Unie a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení nařízení (ES) č. 45/2001 a rozhodnutí č. 1247/2002/ES (Úř. věst. L 295, 21.11.2018, s. 39).

([2]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ze dne 18. července 2018, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie, mění nařízení (EU) č. 1296/2013, (EU) č. 1301/2013, (EU) č. 1303/2013, (EU) č. 1304/2013, (EU) č. 1309/2013, (EU) č. 1316/2013, (EU) č. 223/2014 a (EU) č. 283/2014 a rozhodnutí č. 541/2014/EU a zrušuje nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012 (Úř. věst. L 193, 30.7.2018, s. 1).

2. zdůrazňuje skutečnost, že Účetní dvůr dospěl na základě svého auditu k závěru, že platby za rozpočtový rok 2020 v oblasti správních výdajů institucí, včetně úřadu inspektora, nebyly jako celek ve významném rozsahu zatíženy chybami; vítá skutečnost, že Účetním dvorem nebyly odhaleny žádné zvláštní problémy ve věci správnosti transakcí;

3. je si vědom, že kapitola 9 „Správa" výroční zprávy Účetního dvora je zaměřena na výdaje v oblasti lidských zdrojů, budov, zařízení, energií, komunikačních a informačních technologií a že Účetní dvůr uvádí, že úroveň rizika, pokud jde o tyto výdaje, je nízká;

Rozpočtové a finanční řízení

4. konstatuje, že v roce 2020 byl inspektorovi přiznán rozpočet ve výši 19 476 998 EUR, což představuje navýšení o 16,3 % ve srovnání s rozpočtem na rok 2019, který činil 16 638 572 EUR; je si vědom toho, že k celkovému navýšení došlo hlavně kvůli dopadu nových úkolů stanovených v nařízení (EU) 2018/1725 (uváděném také jako „GDPR pro orgány, instituce a jiné subjekty EU") a nových povinností dohledu ve spojitosti s orgány pro spolupráci v oblasti prosazování práva a justiční spolupráci, jako je úřad EPPO, agentura Eurojust a další); podotýká, že dalšími prvky, které přispěly k navýšení, byly konsolidace sekretariátu Evropského sboru pro ochranu osobních údajů (EDPB) provozovaného inspektorem, strategie inspektora na období 2020–2024 navázaná na nový mandát a dočasné příspěvky, které se vztahují ke konci mandátu předchozího inspektora;

5. konstatuje, že na plnění rozpočtu měla negativní vliv pandemie COVID-19 (73 % v roce 2020, ve srovnání s 91,97 % v roce 2019); podotýká, že tento dopad je zřejmý zejména v rozpočtovaných prostředcích na pracovní cesty a odbornou přípravu (plnění méně než 17 %) a na pořádání schůzí, včetně náhrady výdajů odborníků a poskytování stravovacích služeb (plnění méně než 15 %); konstatuje, že výsledné úspory činily 2 183 000 EUR, což představuje 11 % celkového čerpání rozpočtu;

6. konstatuje, že pandemie COVID-19 měla navíc nepřímý dopad i na jiné části rozpočtu, které nemohly být přesně kvantifikovány, jako například na rozpočtové položky určené na platby, které byly negativně ovlivněny prodlevami v náboru plánovaném na rok 2020, a na rozpočtovou položku určenou na budovy, kterou ovlivnily prodlevy v úplné obsazenosti budovy sdílené stále ještě s evropskou veřejnou ochránkyní práv;

7. podotýká, že v důsledku navýšení počtu zaměstnanců úřadu inspektora v roce 2019 se rozpočtové položky určené na platy úředníků a smluvních zaměstnanců zvýšily o 22 %; chápe, že vlivem toho, že velký podíl celkového rozpočtu připadá na náklady související s lidskými zdroji, přispělo zpoždění v náborových řízeních (rovněž důsledek pandemie COVID-19) k negativnímu dopadu na plnění rozpočtu jako celku;

8. konstatuje, že nízké plnění rozpočtu alespoň částečně kompenzovaly investice úřadu inspektora do digitální transformace, neboť rozpočtové položky týkající se informačních technologií pro inspektora a Evropský sbor pro ochranu osobních údajů původně přidělený rozpočet překročily (109 %); poznamenává, že rozpočtové prostředky byly převedeny z misí, cest, překladů a tlumočení, aby mohly být použity k financování jiných nákladů na zaměstnance a na zařízení a služby v oblasti informačních technologií;

9. konstatuje, že z 36 zadávacích řízení, které inspektor vyhlásil v roce 2020, pouze jedno bylo otevřené řízení a zbytek byla jednací řízení, včetně 5 řízení bez předchozího uveřejnění oznámení o zahájení zadávacího řízení; uznává výzvy spojené se zadávacím řízením, jimž inspektor čelí, totiž že kvůli malé velikosti instituce se účastní společného zadávání veřejných zakázek, neboť tak lze dosáhnout větší finanční efektivity, zatímco zároveň musí uplatňovat nejpřísnější normy ochrany osobních údajů ohledně předmětu takových řízení, což pravděpodobně též přispělo k nižšímu plnění rozpočtu v roce 2020;

10. vítá, že inspektor i nadále usiluje o to, aby se jeho úřad obešel bez tištěných dokumentů, a že tak v roce 2020 pokračovaly například bezpapírové pohovory, v roce 2021 se plánovala automatizace posuzovacích, probačních a hodnotících zpráv zavedením nových modulů v rozhraní pro lidské zdroje a v roce 2020 došlo k zavedení bezpapírových finančních systémů pro zpracování plateb, řízení rozpočtu a zadávání veřejných zakázek;

Vnitřní řízení, výkonnost, vnitřní kontrola

11. vyjadřuje zármutek nad úmrtím inspektora Giovanniho Buttarelliho v srpnu 2019; bere na vědomí, že úřadu se v prosinci 2019 na pětileté funkční období ujal Wojciech Wiewiorowski; souhlasí s tím, že skutečnost, že pan Wiewiorowski pracoval jako zástupce inspektora, a instituci tudíž dobře zná, přispěla k hladkému průběhu změny ve vedení;

12. vítá přijetí nového nástroje řízení „Bluebell", který vyvinula Výkonná agentura Evropské rady pro výzkum (ERCEA) a jenž umožňuje lépe předpovídat a monitorovat skutečné plnění rozpočtových položek na základě údajů nahrávaných provozními jednotkami, přičemž jeho výhodou je to, že se výrazně sníží manuální zásahy a údaje se stanou spolehlivějšími;

13. vítá, že v roce 2020 se v důsledku pandemie COVID-19 upravily pracovní postupy a veškeré podpisy v listinné podobě a postupy založené na listinných dokladech byly digitalizovány, což vedlo k účinnějším a rychlejším správním procesům; chápe, že inspektor byl nucen odložit audity na místě, neboť kvůli nakládání s citlivými údaji tyto nemohly být prováděny na dálku;

14. konstatuje, že fyzická setkání byla nahrazena on-line schůzkami, které jsou méně nákladné a méně náročné na čas; poznamenává, že nahrazení fyzických setkání mělo větší dopad v případě schůzí Evropského sboru pro ochranu osobních údajů, které se dříve konaly jednou měsíčně nebo každý druhý měsíc a s nimiž se pojily značné cestovní náklady a náklady na tlumočení a které byly nyní nahrazeny virtuálními schůzemi konanými jednou za čtrnáct dní;

15. vítá, že inspektor vydal v červnu 2020 svou strategii na období 2020–2024 „Utváření bezpečnější digitální budoucnosti: nová strategie pro nové desetiletí", která se zaměřuje na tři pilíře, jimiž jsou prognóza vývoje, opatření a solidarita, s cílem řešit digitální výzvy pro bezpečnější, spravedlivější a udržitelnější budoucnost; podotýká, že inspektor navrhl osm jasně formulovaných klíčových ukazatelů výkonnosti pro sledování plnění této strategie; upozorňuje, že v pěti z těchto osmi klíčových ukazatelů výkonnosti byly cíle v roce 2020 buď splněny, nebo překročeny, konkrétně u počtu věcí řešených na mezinárodní úrovni (42 věcí ve srovnání s cílem 10) a počtu stanovisek či vyjádření vydaných v reakci na konzultace (5 stanovisek a 12 oficiálních vyjádření ve srovnání s cílem 10 věcí); konstatuje, že zmiňované klíčové ukazatele výkonnosti ilustrují klíčovou úlohu inspektora v reakci Unie na pandemii COVID-19 z hlediska zaručení základních práv na ochranu osobních údajů a soukromí;

16. konstatuje, že k provádění *ex ante* kontrol svých transakcí, jak pokud jde o provozní, tak finanční aspekty, inspektor začlenil aktualizované kontrolní seznamy do nového elektronického systému pracovního toku „Speedwell", který je propojený s účetním systémem a usnadňuje základní kontroly uplatňované na platby a závazky;

17. konstatuje, že na základě vnitřní reorganizace na konci roku 2019 byl původní následný ověřovatel přidělen k finančnímu týmu, a tudíž nemohl vzhledem k riziku sebehodnocení provádět následnou kontrolu; uvědomuje si, že pro malou instituci není jednoduché najít náhradníka s důkladným porozuměním finančnímu právnímu a regulačnímu rámci, třebaže již byla vyhlášena výzva k vyjádření zájmu; naléhavě inspektora žádá, aby posoudil a zavedl nejvhodnější alternativu mezi návrhy, které uvádí ve své výroční zprávě;

18. konstatuje, že Útvar vnitřního auditu Komise provedl audit činností inspektora při zajišťování dohledu nad Europolem s cílem posoudit přiměřenost a efektivnost systému vnitřní kontroly v případě dohledových činností souvisejících s Europolem; vítá, že auditoři uznali pokračující úsilí inspektora o zlepšení mechanismů pro správu a systémů vnitřní kontroly pro dohled nad Europolem; je si vědom toho, že závěrečná zpráva o auditu byla vydána v září a že krátce poté inspektor předložil Útvaru vnitřního auditu akční plán pokrývající všechna doporučení útvaru, která tento útvar pokládal za odpovídající pro zmírnění zjištěných rizik; poukazuje na to, že tato rizika souvisela zejména s nedostatky v následné kontrole opatření navazujících na doporučení inspektora a pramenila z nakládání s citlivými neutajovanými i utajovanými informacemi prostřednictvím informačních systémů;

Lidské zdroje, rovnost a dobré životní podmínky zaměstnanců

19. konstatuje, že v roce 2020 měl inspektor celkem 113 zaměstnanců oproti 96 v roce 2019; podtrhuje, že dvacet nových pozic bylo v roce 2020 poskytnuto rozpočtovými orgány na pokrytí dalších odpovědností stanovených v nařízení (EU) 2018/1725, nových povinností inspektora v oblasti dohledu ve spojitosti s orgány pro spolupráci v oblasti prosazování práva a justiční spolupráci a nových odpovědností v návaznosti na konsolidaci Evropského sboru pro ochranu osobních údajů, jemuž inspektor zajišťuje nezávislý sekretariát;

20. konstatuje velmi nízkou míru obsazenosti pracovních míst schválených v plánu pracovních míst, a to 86,9 %; je si vědom toho, že inspektor využil rezervního seznamu 33 odborníků na otázky ochrany údajů vzešlého z výběrového řízení v roce 2018 a zaměstnal také smluvní pracovníky, aby pokryli specifické potřeby nebo pozice, které byly dočasně neobsazené kvůli dlouhým absencím; upozorňuje na problémy, s nimiž se orgány Unie potýkají při získávání odborníků se znalostmi ve specifických oblastech a které jsou způsobeny mimo jiné omezenou konkurenceschopností a atraktivitou platů; upozorňuje zejména na výzvu, kterou pro inspektora představuje nábor vysoce specializovaných pracovníků v oblasti ochrany údajů prostřednictvím Evropského úřadu pro výběr personálu (EPSO), a je si vědom potřeby pořádat specializovaná výběrová řízení s cílem budovat na znalostech a zkušenostech nabytých smluvními zaměstnanci; vyzývá inspektora, aby i nadále uplatňoval osvědčené postupy v náborových řízeních ověřené ostatními orgány, zejména pohovory na dálku a on-line testy;

21. konstatuje pozitivní změnu v zeměpisném rozložení celkového počtu pracovníků s přihlédnutím k velikosti instituce, kdy v roce 2020 bylo zastoupeno 20 členských států; vítá rozšíření o 3 státní příslušnosti ve srovnání s rokem 2019 a konstatuje snížení neúměrného podílu míst zastávaných belgickými státními příslušníky (z 27 na 23 %); konstatuje, že v rámci středního ani vrcholného vedení k žádné změně zeměpisného rozložení nedošlo; je si vědom toho, že potřeba specializovaných profilů k plnění mandátu inspektora může výběrové komise omezit při zvažování zeměpisného aspektu, a vybízí inspektora, aby zvážil další kroky k zajištění vyváženějšího zastoupení;

22. vyzývá inspektora, aby i nadále věnoval pozornost otázkám souvisejícím s vyváženým zastoupením žen a mužů, rovnými příležitostmi a zeměpisným rozložením, zejména při výběrových řízeních; navrhuje, aby inspektor zvážil povinné školení o nevědomých genderových předsudcích a provádění politiky rovných příležitostí pro vedoucí pracovníky a členy výběrových komisí;

23. konstatuje, že jak v roce 2019, tak v roce 2020 měla genderová rovnováha v rámci celkového počtu pracovníků konstantní úroveň, kdy přibližně 58 % bylo žen a 42 % mužů; podotýká, že na úrovni středního vedení zůstávají čísla stejná s rokem 2019, tj. 75 % žen a 25 % mužů; konstatuje, že stejně jako v roce 2019 jsou obě pozice ve vrcholném vedení obsazeny muži; vítá, že strategie na období 2020–2024 zahrnuje závazek k začleňování genderového hlediska na podporu strategie pro politiku rovných příležitostí schválené v roce 2017;

24. konstatuje, že inspektor nabízí různá uspořádání práce a že všichni pracovníci, kromě osob, kterým je poskytnut příplatek za vedení, mohou využívat pružnou pracovní dobu; podotýká, že mezi těmi, kdo pružné formy práce využívali, byly do pandemie COVID-19 převážně ženy, konkrétně u práce z domova to bylo v roce 2019 61,6 % a v roce 2020 67,5 %, u práce na částečný úvazek tvořily ženy 89 % v roce 2019 a 87,5 % v roce 2020, u rodičovské dovolené to bylo 87 % v roce 2019 a 90 % v roce 2020 a u časových kreditů100 % jak v roce 2019, tak v roce 2020; upozorňuje na značnou genderovou nerovnováhu mezi těmi, kdo těchto forem využívají, a inspektora tudíž žádá, aby se zaměřil na intenzivnější komunikaci o životaschopnosti a výhodách těchto forem práce, může k tomu například využít povinná informativní školení pro nové zaměstnance, a aby zajistil, že využívání dostupných forem práce nebude jakýmkoliv způsobem ohrožovat kariérní postup dotyčných zaměstnanců;

25. konstatuje, že v reakci na vypuknutí pandemie COVID-19 inspektor přijal dne 12. března 2020 rozhodnutí o práci na dálku jako obecně uplatňovaném režimu a dne 19. března 2020 následovalo rozhodnutí o prodloužení režimu práce na dálku až do 13. dubna 2020; zdůrazňuje, že práce na dálku byla široce využívána jako nástroj flexibility, jímž bylo možno zaručit kontinuitu činností, a také s cílem pomoci zaměstnancům zvládnout obtížné podmínky spojené s pandemií COVID-19, a konstatuje, že proto také žádné pozice nebyly z tohoto principu vyloučeny; podotýká, že inspektor vydal v roce 2020 „Příručku pro práci na dálku“; je si vědom, že na podzim 2020 byl režim práce na dálku již pouze částečný a že přístup do prostor úřadu se postupně zvyšoval v souladu se zdravotní situací;

26. připomíná, že „rozhodnutí ředitele o práci na dálku ze zahraničí“ umožnilo v období od 15. června do 15. září 2020 zaměstnancům vykonávat práci na dálku ze zahraničí za předpokladu, že dny práce na dálku byly spojeny se stejným počtem dní čerpání roční dovolené; věří, že takové mimořádné opatření bylo zcela opodstatněné potřebou lépe skloubit soukromý a pracovní život zaměstnanců v období omezení volného pohybu osob;

27. konstatuje, že výpočetní technika pro práci na dálku byla poskytnuta všem zaměstnancům podle podmínek platné dohody o úrovni služeb s Parlamentem, a to bez jakýchkoli dodatečných nákladů; podotýká, že zaměstnanci měli možnost obdržet náhradu výdajů za větší obrazovku a za ergonomickou židli (až 150 EUR, resp. 200 EUR) ze Společného systému zdravotního pojištění (JSIS);

28. vítá, že v březnu 2020 inspektor přijal pokyny pro uznávání, prevenci a zvládání syndromu vyhoření a že do plánu činnosti pro rok 2021 bylo zařazeno školení zaměřené na zvládání stresu a zvyšování odolnosti se zvláštním důrazem na prevenci vyhoření; vybízí vedoucí pracovníky, aby okamžitě řešili všechny příznaky možného vyhoření a analyzovali jeho příčiny;

29. konstatuje, že v roce 2020 nebyly nahlášeny žádné případy obtěžování, a vítá, že inspektor v prosinci 2020 podepsal revizi svého rozhodnutí o boji proti obtěžování s cílem vyjasnit práva a povinnosti každé ze zúčastněných stran; vítá, že byla dále rozpracována úloha důvěrného poradce a byl stanoven postup jeho jmenování; s politováním konstatuje, že nebyla v roce 2020 uspořádána žádná školení o problematice obtěžování nebo whistleblowingu, a vybízí inspektora, aby plně využíval digitálních kanálů k poskytování a obnovování takových školení pravidelně pro všechny zaměstnance (vedle nových zaměstnanců); vítá, že inspektor začal v rámci vstupního školení nabízet novým zaměstnancům od roku 2021 povinnou prezentaci o otázkách obtěžování;

30. vítá ustanovení koordinátora pro dobré životní podmínky, který bude kontaktním místem pro všechny dotazy zaměstnanců v této oblasti a bude spolupracovat s ostatními klíčovými aktéry na organizaci činností za účelem zlepšení životních podmínek;

31. konstatuje, že v roce 2020 bylo nabráno celkem 16 stážistů na základě uspořádání dvou skupinových sezení v březnu a červenci 2020; vítá skutečnost, že všichni stážisté byli inspektorem placeni, i když nepřímo přes GŘ EAC Komise; podotýká, že všichni stážisté obdrželi laptop a token pro práci na dálku; vítá skutečnost, že inspektor dovolil svým stážistům, pokud o to požádají, vykonávat svou práci ze zahraničí;

Etický rámec a transparentnost

32. konstatuje, že etický rámec úřadu inspektora byl aktualizován v roce 2019 a že všichni noví pracovníci absolvují povinnou prezentaci o etice během vstupního školení a dále že je na rok 2021 plánován průzkum povědomí zaměstnanců o tomto rámci; vítá, že byl v květnu 2021 jmenován nový pracovník pro otázky etiky, v současné době zaměstnaný aktualizací školicích materiálů a prezentací o etickém rámci pro zaměstnance a sestavením dotazníku o povědomí zaměstnanců; vítá, že inspektor má na intranetu vyhrazený zvláštní prostor pro informování zaměstnanců o etickém rámci a zvyšování povědomí o něm, včetně všech příslušných dokumentů a postupů;

33. připomíná, že kodex chování pro zaměstnance byl revidován v prosinci 2019 s cílem přizpůsobit jej změnám v orgánu a novému právnímu rámci, zejména zahrnout do něj nařízení 2018/1725, a rovněž s cílem zahrnout zaměstnance sekretariátu Evropského sboru pro ochranu osobních údajů; konstatuje, že revidován a v prosinci 2019 přijat byl i zvláštní kodex chování pro inspektory (dozorové orgány), který má za cíl začlenit etická hlediska do jejich každodenní činnosti; konstatuje, že na výzvu Parlamentu se inspektor rozhodl začít vypracovávat kodex chování pro pozice vrcholného vedení;

34. konstatuje, že inspektor v současné době nevyužívá interinstitucionální rejstřík transparentnosti, ale uveřejňuje na svých internetových stránkách plán činnosti a zásahy inspektora, včetně schůzek se zástupci zájmových skupin, aby byla zajištěna odpovědnost vůči občanům; důrazně vyzývá inspektora, aby zkoumal způsoby, jak propojit svůj vlastní rejstřík s rejstříkem transparentnosti;

Digitalizace, kybernetická bezpečnost a ochrana údajů

35. s uspokojením konstatuje, že inspektor klade důraz na analyzování možností, rizik a výzev, které inovativní technologie a jiné iniciativy mohou představovat pro ochranu údajů a osobní údaje fyzických osob, s cílem utvářet bezpečnější digitální budoucnost pro Unii, jak je to zakotveno ve strategii evropského inspektora ochrany údajů na období 2020–2024;

36. uznává úlohu, kterou inspektor zastává v globální debatě o digitální etice, zejména pokud jde o rozvoj umělé inteligence a technologie rozpoznání obličeje; zdůrazňuje, že inspektor spolupředsedá pracovní skupině pro etiku a ochranu údajů v oblasti umělé inteligence v rámci Globálního shromáždění pro ochranu soukromí, mezinárodního setkání orgánů pro ochranu údajů a soukromí na celosvětové úrovni, které se zabývá otázkou umělé inteligence a digitální etiky;

37. je si vědom toho, že hlavní infrastruktura informačních technologií, operační nástroje a služby, které inspektor využívá, jsou poskytovány Komisí nebo Parlamentem v souladu s dohodou o úrovni služeb upravující používání služeb v oblasti informačních technologií; vítá iniciativu začít budovat kapacity inspektora v oblasti informačních technologií zaměstnáním pracovníka IT podpory, který by, kromě jiných úkolů, poskytoval obecnou IT podporu, působil jako kontaktní a styčná osoba pro všechny aplikace informačních technologií používané v této instituci, posuzoval současné a budoucí potřeby v oblasti informačních technologií a navrhoval a prováděl vhodná řešení; vítá, že v roce 2020 inspektor rozhodl zavést analýzu mezer v oblasti informačních technologií, jejímž prostřednictvím by bylo možné analyzovat potřebu podpory jeho úkolů ve smyslu IT podpory, mapovat existující nástroje a systémy, a poté stanovit případné mezery;

38. podotýká, že v prosinci 2020 inspektor uzavřel dohodu o úrovni služeb s CERT-EU (skupina pro reakci na počítačové hrozby v orgánech Unie) za účelem poskytování široké škály služeb kybernetické bezpečnosti (činnosti školení ke zvyšování povědomí, cvičení kybernetické bezpečnosti, ohlašování kybernetických hrozeb a zranitelných míst, která případně mohou ovlivnit inspektora, a ad-hoc podpora při zvládání mimořádných událostí týkajících kybernetické bezpečnosti); konstatuje, že v návaznosti na dokončení vnitřního auditu inspektor naplánoval provedení doporučení vztahujících se ke kybernetické bezpečnosti, jako například začlenění rizik pro kybernetickou bezpečnost do nového a vylepšeného rámce pro řízení rizik a nového procesu, kterým se bude pravidelně vyhodnocovat úroveň kybernetické bezpečnosti jeho poskytovatelů služeb;

39. konstatuje, že v průběhu roku 2020 inspektor pokračoval v transformaci směrem k rámci pro ochranu údajů stanovenému v nařízení (EU) 2018/1725 souběžně se zajišťováním kontinuity svých činností během pandemie COVID-19; vítá, že inspektor jmenoval v září 2020 pověřence pro ochranu osobních údajů na plný úvazek s pravomocí kontrolovat činnosti zpracování osobních údajů a zavádět bezpečnostní opatření a zmírňovat rizika pro práva a svobody subjektů údajů;

40. žádá evropského inspektora ochrany údajů, aby zmapoval současné využívání technologií s otevřeným zdrojovým kódem v orgánech Unie a posoudil přidanou hodnotu upřednostňování vývoje nástrojů s otevřeným zdrojovým kódem z hlediska ochrany údajů a soukromí;

Budovy a bezpečnost

41. připomíná, že v důsledku navýšení počtu zaměstnanců úřadu inspektora byla přijata dohoda s Parlamentem s cílem získat další kancelářské prostory a obsadit celou budovu, kterou v té době sdílel s evropskou veřejnou ochránkyní práv; připomíná, že byly proto navýšeny rozpočtové položky určené na budovy, nábytek a zařízení, které pokryjí dodatečné náklady na dodatečné nájemné a poplatky; konstatuje, že zpoždění v plánovaném rozšíření mají za následek nízkou míru využívání prostředků v těchto rozpočtových položkách;

42. vybízí inspektora, aby ve své strategii v oblasti budov přihlédl k potřebám osob se sníženou pohyblivostí nebo jiným zdravotním postižením a také aby zvážil přijetí širší definice přiměřené úpravy a stanovil účinná řešení, jimiž by usnadnil přístup osob se zdravotním postižením k nástrojům a platformám v oblasti informačních technologií, s cílem sladit přístup orgánů Unie ve smyslu lékařské péče a krytí nákladů na zdravotní péči;

Životní prostředí a udržitelnost

43. vítá množství opatření, která inspektor přijal ke snížení své environmentální stopy; konstatuje, že inspektor v roce 2020 pokračoval ve své cestě stát se institucí „bez papíru“ tím, že vytrvale podporuje zcela elektronickou správu faktur a plateb a elektronický podpis dokumentů;

44. vítá, že inspektor motivuje zaměstnance k používání veřejné dopravy, neboť poskytuje náhradu 50 % jízdného ve veřejné dopravě, a k používání jízdních kol tím, že nabízí dostatečný počet stojanů na kola ve svých garážích;

45. vyzývá inspektora, aby podnikl konkrétní kroky směrem k udržitelnému rozvoji a aby plnil podmínky systému Unie pro environmentální řízení podniků a audit (EMAS), který Komise vytvořila s cílem umožnit organizacím vyhodnocovat, vykazovat a zlepšovat svůj výkon v oblasti životního prostředí;

46. vyzývá inspektora, aby přistoupil k insterinstitucionálnímu kontaktnímu místu pro zelené veřejné zakázky spravovanému od roku 2017 Parlamentem, které se zaměřuje na udržitelný rozvoj, environmentální témata a sociální aspekty v rámci veřejných zakázek;

Komunikace a mnohojazyčnost

47. bere na vědomí vydání strategie evropského inspektora ochrany údajů na období 2020–2024, spolu s novou brožurou instituce a videem; poznamenává, že inspektor rovněž vytvořil konzistentní a zacílenou komunikační strategii s různými zainteresovanými stranami s cílem reagovat na nejnovější vývoj pandemie COVID-19 a řešit z něj vyplývající otázky ochrany údajů;

48. vítá zájem inspektora o sociální média a další platformy, které mu umožní lépe šířit informace; zdůrazňuje zejména veřejné pilotní projekty Mastodon (alternativní k aplikacím Twitter/Instagram) a PeerTube (alternativní k YouTube) a uvědomuje si, že cílem je nalézt konsenzus ohledně společné unijní platformy s jinými orgány Unie za současného prověření dalších možností, jako je hosting sociálního média s otevřeným zdrojovým kódem Unií; domnívá se, že poskytování informací občanům na nechráněných platformách přispívá k zachování nezávislosti a transparentnosti veřejných institucí;

49. vybízí inspektora k přijímání komunikačních iniciativ zaměřených na posílení jeho úlohy a zlepšení porozumění jeho poslání ze strany široké veřejnosti; konstatuje, že dne 21. ledna 2020 hostil Privacy Camp summit občanské společnosti EIOÚ, kde účelem bylo projednání stavu ochrany údajů a soukromí v Unii s organizacemi občanské společnosti; podotýká, že inspektor zorganizoval v říjnu 2020 on-line pracovní setkání na téma „Ochrana údajů v mezinárodních organizacích v dobách krize“;

50. poznamenává, že celkové náklady na překlady činily v roce 2020 1 250 827,45, z nichž 342 255,65 EUR se týkalo inspektora a 908 571,80 EUR Evropského sboru pro ochranu osobních údajů; vyzývá inspektora, aby dál prověřoval možnosti používání neurálního strojového překladu prostřednictvím zvláštního překladače, jakož i další možnosti ve spolupráci s Komisí, překladatelským střediskem a Světovou organizací duševního vlastnictví (WIPO);

Interinstitucionální spolupráce

51. s uspokojením konstatuje, že i v roce 2020 a navzdory pandemii COVID-19 byl inspektor schopen zajistit řadě orgánů Unie několik vzdělávacích kurzů, přičemž jim poskytl pokyny, jak chránit osobní údaje fyzických osob;

52. vítá, že inspektor vypracoval pokyny pro posouzení vlivu na ochranu osobních údajů; zdůrazňuje, že inspektor již od vstupu nařízení (EU) 2018/1725 v platnost sledoval, jak orgány Unie posouzení vlivu na ochranu osobních údajů používají, a to prostřednictvím dotazníku v únoru 2020, a v návaznosti na to byla v červenci 2020 vydána zpráva;

53. souhlasí s tím, že vzhledem k přeshraničním tokům údajů je nutno o ochraně údajů uvažovat v celosvětovém kontextu; je přesvědčen, že to, že se inspektor aktivně účastní v četných mezinárodních fórech, je užitečné pro proces tvoření a sdílení osvědčených postupů, vznik a rozvoj pokynů a vytváření soudržných a jednotných postupů vycházejících ze společného porozumění pravidlům na ochranu údajů; konstatuje, že inspektor je aktivním členem Světového shromáždění pro ochranu soukromí (GPA) (dříve známého jako Mezinárodní konference komisařů pro ochranu údajů (ICDPPC);

54. vyzývá inspektora, aby zajistil, aby síť pověřenců pro ochranu osobních údajů zůstala i nadále aktivní a dynamická, přičemž její setkání budou pořádána dvakrát ročně tak, aby byla zaručena soudržnost a jednotnost při řešení otázek ochrany údajů napříč orgány Unie;

55. je si vědom toho, že je inspektor řádným členem Evropského sboru pro ochranu osobních údajů, nezávislého subjektu zřízeného podle obecného nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR), který prosazuje spolupráci mezi vnitrostátními úřady pro ochranu osobních údajů s cílem zajistit jednotné uplatňování pravidel pro ochranu údajů v celé Unii; chápe, že memorandum o porozumění stanoví podmínky spolupráce mezi Evropským sborem pro ochranu osobních údajů a inspektorem, kdy inspektor je jednak členem a jednak poskytovatelem nezávislého sekretariátu, jenž nabízí administrativní a logistickou podporu, vykonává analytickou činnost a přispívá k plnění úkolů Evropského sboru pro ochranu osobních údajů;

56. poznamenává zejména to, že právní tým sekretariátu Evropského sboru pro ochranu osobních údajů vypracoval více než 60 % pokynů, stanovisek, doporučení a vyjádření přijatých sborem v roce 2020, a to takto: 13 pokynů, 2 doporučení, 32 stanovisek, jeho první závazné rozhodnutí vydávané v rámci řešení sporu, a právní poradenství; podtrhuje, že se inspektor účastnil všech dvaceti sedmi plenárních zasedání Evropského sboru pro ochranu osobních údajů konaných v roce 2020; poukazuje na to, že většina činností, které jsou plněny v rámci Evropského sboru pro ochranu osobních údajů, se odehrává v rámci expertních podskupin, z nichž každá se týká specifické oblasti spojené s ochranou údajů, a že inspektor se účastní ve všech expertních podskupinách sboru a vystupuje v řadě projednávaných věcí jako spoluzpravodaj nebo hlavní zpravodaj;

57. bere na vědomí, že inspektor spolu se sekretariátem Evropského sboru pro ochranu osobních údajů a dalšími členy sboru přijal dne 15. prosince 2020 statut podpůrné skupiny odborníků ustavené s cílem napomáhat s prováděním činnosti v oblasti šetření a prosazování významného společného zájmu a posílit spolupráci a solidaritu mezi všemi členy Evropského sboru pro ochranu osobních údajů;

58. vítá, že inspektor také vydal v roce 2020 několik stanovisek v rámci své úlohy poskytovat poradenství Komisi, Parlamentu a Radě ohledně legislativních a politických iniciativ, které mají dopad na ochranu osobních údajů;

59. konstatuje, že vystoupení Spojeného království z Unie mělo dopad na předávání osobních údajů od organizací, na něž se vztahuje obecné nařízení o ochraně osobních údajů, organizacím ve Spojeném království, a vítá proto pokyny, které inspektor poskytl zúčastněným stranám a které zohledňují právní účinky tohoto předávání na ochranu údajů v Unii; konstatuje zejména, že inspektor ve svém stanovisku 14/2021 vyjádřil řadu obav, které Komise zohlednila v rozhodnutích o přiměřenosti GDPR a LED pro Spojené království;

60. vítá spolupráci mezi inspektorem a Úřadem evropského veřejného žalobce, zaměřenou na začleňování pravidel na ochranu údajů do postupů a informačních systémů úřadu, což je nesmírně náročné vzhledem k mnohovrstevné struktuře Úřadu evropského veřejného žalobce a společnému působení nařízení o zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce a vnitrostátních předpisů vyžadujícímu koordinaci s vnitrostátními úřady pro ochranu osobních údajů;

61. dále konstatuje, že na konci roku 2019 vstoupil v platnost nový rámec dozoru nad zpracováním osobních údajů v Eurojustu, podle něhož je EIOÚ odpovědný za sledování toho, jak Eurojust dodržuje platná pravidla Unie v oblasti ochrany údajů; vítá v tomto ohledu úzkou spolupráci mezi EIOÚ a Eurojustem v průběhu roku 2020;

62. konstatuje, že inspektor v roce 2020 uzavřel nebo změnil interinstitucionální dohody o úrovni služeb a správní dohody s Úřadem pro správu a vyplácení individuálních nároků, GŘ pro lidské zdroje, GŘ pro vzdělávání a kulturu, GŘ pro rozpočet a GŘ CERT-EU Komise, jakož i novou správní dohodu se třemi generálními ředitelstvími Parlamentu (GŘ INLO, GŘ SAFE a GŘ PERS) týkající se budov, logistiky a bezpečnostních služeb;

63. podtrhuje význam rozsudku Soudního dvora ve věci C-311/18 (tzv. rozsudek „Schrems II“) anulujícího mechanismus ochrany osobních údajů, tzv. štít mezi EU a USA pro ochranu soukromí; uznává úlohu inspektora ve sledování dodržování předpisů u předávání informací prováděných v rámci smluvních vztahů s organizacemi se sídlem ve Spojených státech;

64. vyjadřuje, že znepokojení u něj vyvolává výsledek šetření evropského inspektora ochrany údajů v souvislosti se zpracováním velkých souborů dat Europolem shromažďovaných vnitrostátními donucovacími orgány v rámci vyšetřování trestných činů; chápe, že postupy, které Europol uplatňoval, neposkytly odpovídající ujištění, že vše probíhá v souladu s nařízením o Europolu ve smyslu kategorií subjektů údajů, jejichž údaje jsou zpracovány, což přitom představuje základ pro tvorbu zpravodajských informací o trestné činnosti; vyzývá inspektora, aby podpořil Europol ve stanovení a provádění akčního plánu s cílem řešit zjištěná skrytá nebezpečí, aniž by se snížil přínos Europolu k infrastruktuře pro boj proti podvodům, jíž je významnou součástí;

65. zdůrazňuje, že dne 2. července 2020 inspektor vydal veřejnou zprávu obsahující podrobná zjištění a doporučení ze šetření, které inspektor vedl ohledně používání produktů a služeb Microsoft orgány Unie; poukazuje na to, že tato zjištění potvrzují úsilí veřejné správy o udržení si kontroly nad tím, jak a proč jsou osobní údaje zpracovávány, a o zajištění odpovídající úrovně ochrany údajů při uzavírání smluv na služby v oblasti IKT, jak je vymezeno ve strategickém cíli inspektora týkajícím se „digitální suverenity“;

Pandemie COVID-19

66. vyzdvihuje klíčovou úlohu inspektora při ochraně osobních údajů a soukromí, dvou základních práv v Unii, v souvislosti s pandemií COVID-19, zvláště význam a vliv jeho posouzení dodržování ochrany údajů v případě nejrůznějších aplikací pro trasování kontaktů a varovných aplikací, k jejichž všeobecnému zavedení během pandemie došlo; bere na vědomí následnou dodatečnou pracovní zátěž, jíž inspektor kromě svých běžných úkolů čelil, a oceňuje, že inspektor nejen zajistil kontinuitu činnosti, ale také zvýšil svou produktivitu mimo jiné díky digitalizaci pracovních postupů; vítá, že inspektor zřídil zvláštní pracovní skupinu pro onemocnění COVID-19, jež má řešit všechny tyto požadavky, dohled a poradenství, pokud jde o opatření, jež byla zavedena s cílem bojovat proti pandemii (aplikace pro trasování kontaktů, kontrola teploty, očkování); poukazuje na to, že v březnu 2020 v reakci na konzultaci s Komisí o používání telekomunikačních údajů pro sledování šíření pandemie COVID-19 inspektor navrhl zaměřit se na minimalizaci sběru a uchovávání osobních údajů, anonymizaci údajů, bezpečnost údajů a přístup k údajům, přiměřenost dob, po které jsou údaje uchovávány, a decentralizovaný přístup k ukládání a zpracování údajů;

67. zdůrazňuje, že Evropský sbor pro ochranu osobních údajů zdůrazňoval zásadní význam zajištění toho, aby každé opatření přijaté za mimořádných okolností souvisejících s pandemií bylo nezbytné, časově omezené, minimálního rozsahu a podléhalo pravidelnému a skutečnému přezkumu, jakož i vědeckému posouzení; vyzývá inspektora, aby situaci trvale vyhodnocoval s cílem řešit nebo zmírňovat rizika pro ochranu soukromí spojená s vývojem a používáním aplikací pro trasování kontaktů;

68. konstatuje, že na počátku roku 2020 inspektor využíval plán kontinuity činností, jehož některá ustanovení byla použita a upravena v první fázi pandemie COVID-19; poznamenává, že dne 10. března 2020 byl přijat havarijní plán pro administrativní připravenost na pandemii a byla učiněna konkrétnější opatření pro zvládnutí blížící se pandemie;

69. konstatuje, že inspektor byl prvním orgánem Unie, který na základě uzpůsobení plánu kontinuity činností přijal práci na dálku jako obecný režim pro všechny zaměstnance již od 12. března 2020, a zdůrazňuje, že tento orgán neměl žádné případy nákazy onemocněním COVID-19 na pracovišti; vítá, že mimořádná opatření, která byla přijata, zejména všeobecné uplatňování práce na dálku (tj. není žádná prahová hodnota v rámci útvarů ani rozdíly mezi stálou a příležitostnou prací na dálku), budou předmětem jednání s Výborem zaměstnanců a začleněna do nového rozhodnutí o práci na dálku, které je v jednání a kterým se bude měnit rozhodnutí přijaté v této věci dne 19. března 2019;

70. vybízí inspektora, aby plně začlenil poznatky vyvozené z výskytu pandemie COVID-19 do strategie vnitřního řízení, a to ve smyslu zajištění kontinuity činností a postupů krizového řízení, schopnosti informačních technologií reagovat na potřeby, odolnosti organizace, povinnosti řádné péče vůči zaměstnancům, účinnosti interní komunikace a pružnosti pracovních postupů.